

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

КОМІТЕТ З ПИТАНЬ ПРАВОВОЇ ПОЛІТИКИ

В И С Н О В О К

щодо проекту Закону про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо підстав передачі справи на розгляд Великої Палати Верховного Суду та щодо строків повернення адміністративних справ (реєстр. № 1026 від 29 серпня 2019 року)

За дорученням Голови Верховної Ради України від 30 серпня 2019 року Комітет з питань правової політики розглянув на своєму засіданні 10 вересня 2019 року (протокол № 5) проект Закону про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо підстав передачі справи на розгляд Великої Палати Верховного Суду та щодо строків повернення адміністративних справ (реєстр. № 1026 від 29 серпня 2019 року), поданий Президентом України як невідкладний (далі – Законопроект).

Згідно з пояснювальною запискою основною метою Законопроекту є впровадження обмежень випадків передачі судових справ судом, який розглядає справу в касаційному порядку, на розгляд Великої Палати Верховного Суду при оскарженні судових рішень з підстав порушення правил предметної чи суб'єктної юрисдикції. Так, завданням Законопроекту є вирішення проблеми завантаженості Великої Палати Верховного Суду подібними справами, які не потребують вирішення питання предметної чи суб'єктної юрисдикції, недопущення зловживання учасниками справи правом на оскарження судових рішень з підстав порушення правил предметної чи суб'єктної юрисдикції з метою передачі справи на розгляд Великої Палати Верховного Суду, а також забезпечення функціонування Великої Палати Верховного Суду як постійно діючого колегіального органу, який покликаний забезпечити єдність судової практики.

Крім того, Законопроект має на меті уніфікувати процесуальні кодекси та розв'язати проблеми накопичення великої кількості справ у судах апеляційної та касаційної інстанцій.

Для досягнення мети суб'єктом права законодавчої ініціативи пропонується доповнити Господарський процесуальний кодекс України, Цивільний процесуальний кодекс України та Кодекс адміністративного судочинства України положеннями, які запобігатимуть випадкам

безпідставного передання на розгляд Великої Палати Верховного Суду справ щодо оскарження судового рішення з підстав порушення правил предметної чи суб'єктної юрисдикції.

Також у Законопроекті пропонується доповнити окремі положення Кодексу адміністративного судочинства України приписами щодо строків повернення матеріалів адміністративних справ після закінчення апеляційного та касаційного провадження.

Розглядаючи Законопроект, Комітет з питань правової політики та правосуддя виходить з такого.

Положеннями Основного Закону України передбачено, що питання судочинства визначаються виключно законами України (пункт 14 частини першої статті 92).

Прийняття законів належить до повноважень Верховної Ради України як єдиного органу законодавчої влади в Україні (стаття 75, пункт 3 частини першої статті 85 Конституції України).

Статтею 124 Конституції України визначено, що правосуддя в Україні здійснюється виключно судами, юрисдикція яких поширюється на будь-який юридичний спір та будь-яке кримінальне обвинувачення.

Верховний Суд є найвищим судом у системі судоустрою України (частина третя статті 125 Основного Закону України).

Право на перегляд справи та оскарження судового рішення забезпечується статтею 14 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» (далі – Закон). Відповідно до статті 36 зазначеного Закону Верховний Суд покликаний забезпечувати сталість та єдність судової практики у порядку та способі, визначені процесуальним законом.

Велика Палата Верховного Суду є постійно діючим колегіальним органом Верховного Суду, який, зокрема, у визначених законом випадках здійснює перегляд судових рішень у касаційному порядку з метою забезпечення однакового застосування судами норм права, узагальнення судової практики (стаття 45 Закону).

Запропоновані положеннями Законопроекту зміни до процесуального законодавства України покликані забезпечити ефективне функціонування Великої Палати Верховного Суду, що в свою чергу сприятиме суттєвому її розвантаженню та відповідно забезпечить дотримання Україною положень статті 6 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод щодо розумних строків розгляду справ.

Головне науково-експертне управління Апарату Верховної Ради України зазначає, що Законопроект потребує доопрацювання з урахуванням висловлених у висновку зауважень і пропозицій.

Комітет з питань антикорупційної політики ухвалив рішення, що Законопроект відповідає вимогам антикорупційного законодавства, корупціогенних факторів не виявлено.

На підставі викладеного вище, Комітет з питань правової політики вирішив:

1. Рекомендувати Верховній Раді України проект Закону про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо підстав передачі справи на розгляд Великої Палати Верховного Суду та щодо строків повернення адміністративних справ (реєстр. № 1026 від 29 серпня 2019 року), поданий Президентом України як невідкладний, за результатами розгляду прийняти за основу і в цілому.

2. Доповідачем від Комітету з цього питання під час розгляду на пленарному засіданні Верховної Ради України визначити Заступника Голови Комітету Костіна А.Є.

Голова Комітету

I.B. ВЕНЕДІКТОВА